

Janko Kersnik

Ciklamen,
AGITATOR

Ciklamen

Z romanom Ciklamen pisatelj predstavi meščansko življenje, ki ga je zaradi svojega notarskega poklica dobro poznal. Zelo dobro so oblikovani zlasti ženski liki. Roman je realističen, čeprav je v ospredju še vedno romantična ljubezenska zgodba. Vpleten je tudi motiv boja z nemštvom, ki je bil v času nastanka romana zelo pereč problem.

Zgodba se dogaja v majhnem podeželskem trgu Borju na Kranjskem, v 19. stoletju, v času prebujanja slovenske narodne zavesti. Govori o ljubezenskih zgodbah odvetnika Hrasta in Katinke ter Medena in Elze.

Ciklamen je izhajal v Ljubljanskem Zvonu 1883.

Kratka vsebina:

Ciklamen je roman, v katerem opisuje Kersnik ljudi in življenje v Borju, podeželskem trgu na Kranjskem. V ospredju pripovedi je še vedno ljubezenska zgodba, katere junak je odvetnik Hrast. Zaljubi se v nemško guvernanto Elzo, vendar ni posebno prizadet, ko se ta poroči z nemškutarskim graščakom Medenom. Srečal je namreč ženo bolnega bogatega posestnika Katinko Ilovski, ki jo je nekoč na Dunaju, ko je bila še dekle, ljubil, a jo je zapustil. Po smrti njenega moža se z njo poroči.

Pisatelj se v tem delu ne omejuje samo na to ljubezensko zgodbo. Veliko pozornosti posveča opisom okolja in prikazovanju družabnih prireditev v čitalnici. Podrobna slika stranske osebe, ki dopolnjujejo sliko življenja v podeželskem trgu. Poudarja tudi slovensko narodno zavest in vrednoti po tem osebe, ki nastopajo v delu.

Glavne osebe

Dr. Hrast, odvetnik na Borju, ki si sprva prizadeva pridobiti Elzino naklonjenost, nato pa ga premaga stara ljubezen

Bole, bogat posestnik z gradu Drenovo

Elza Muller, guvernanta z Drenovega, ki se nikakor ne more odločiti kdo je zanjo boljši: Dr. Hrast ali Meden.

Anton Meden, Elzin snubec, nemškutar in graščak na Borju

Katinka Ilovski, nekdanja ljubezen dr. Hrasta, zdaj poročena s hudo bolnim možem

AGITATOR

Slovarček:

agitator - kdor agitira: agitatorji so nabirali glasove za volitve

agitirati - pridobivati koga za kaj

koncipist - v stari Avstriji in v stari Jugoslaviji nižji konceptni uradnik □ pravno izobražen uradnik v upravnem organu

koncipient - pripravnik, navadno odvetniški koncipient

adjunkt - pisarniški uslužbenec po končani pripravniški dobi in opravljenem strokovnem izpitu

Agitator je nadaljevanje romana Ciklamen. Snov za ta politični roman je zajel Kersnik iz neposredne sodobnosti in slika v njem predvolilni boj med slovenskimi liberalci in katoliškimi konservativci, ki sodelujejo z nemškutarji in nemškimi uradniki. Roman je izhajal v Ljubljanskem Zvonu 1885.

Dejanje je zopet postavljeno v trg Borje, tudi osebe ostanejo iste kot v Ciklamnu. Dejstva je Kersnik povzel po resničnem dogajanju, saj je sam spoznal odnose med strankama in politične spletke, ko je leta 1883 kandidiral v deželni zbor. Kersnik je bil pri teh volitvah izvoljen za poslanca, medtem ko junak romana, liberalni in narodno zavedni dr. Hrast, propade, ker ima močnega nasprotnika v nemškutarju Medenu, ki ga podpira tudi duhovščina. Graščak Bole, ki niha med obema kandidatomoma, se zaradi osebne užaljenosti odloči za Medena. Ljubezenska zgodba, ki je povezana s političnim dogajanjem, pa se srečno zaključi. Zavedni Slovenec Koren, pripravnik pri dr. Hrastu, se poroči z Milico Bole.

Glavne osebe

Andrej Koren, koncipient pri dr. Hrastu in tudi njegov agitator, zaljubljen v Milico Bole

Dr. Hrast, odvetnik na Borju, ki kot liberalni kandidat kandidira v deželni zbor

Bole, bogat posestnik z gradu Drenovo in Miličin oče

Milica, Boletova hči, v starosti 16 let se vrne iz odgojevališča v Švici, je zelo lepa, a tudi neizkušena

Elza Meden, Nemka, spogledljivka, očarljiva in lepa

Anton Meden, nemškutar in graščak na Borju, kandidat klerikalcev, podpira ga kaplan Anton

Pl. Ruda, vladni koncipist, zapeljuje Elzo in Milico, politično se postavi na stran Medena

KONEC!

Žal še ne!

Pa pogledjmo, če ste morda izvedeli kaj novega...

Čaka vas mini vprašalnik...

